

OBSAH

OBSAH	3
<i>Předslov</i>	7
Úvod	10
HOSPODÁŘSKÝ MECHANISMUS, FINANCE A FINANČNÍ SYSTÉM – JEJICH PODSTATA, STRUKTURA A VÝZNAM	12
1.1. Podstata hospodářského mechanismu a jeho hlavní modely	13
1.2. Hlavní modely hospodářského mechanismu – podstata a popis	15
1.2.1. Model čistě tržního hospodářského mechanismu	15
1.2.2. Model centrálně plánovitého řízení	15
1.2.3. Model sociálně tržního hospodářského mechanismu	16
1.2.4. Model socialisticko-tržního hospodářského mechanismu	18
1.3. Finance a finanční systém	19
1.3.1. Finance – podstata a struktura	19
1.3.3. Finanční trh – podstata a druhy	23
BANKA A BANKOVNÍ SYSTÉM	28
2.1. Vznik bank a jejich podstata	29
2.2. Druhy bank	30
2.2.1. Členění bank podle hlavních kritérií	30
2.2.2. Hlavní druhy bank	31
2.2.2.1. Obchodní banky	31
2.2.2.2. Spořitelny	33
2.2.2.3. Peněžní a úvěrová družstva	35
2.2.2.4. Hypoteční banky	36
2.2.2.5. Investiční banky	38
2.2.2.6. Splátkové banky	39
2.2.2.7. Banky se speciálními funkcemi	40
2.2.2.8. Nebankovní subjekty finančních trhů	42
2.2.8.1.1. Dceřiné finanční společnosti bank	43
2.2.8.1.2. Investiční fondy a investiční společnosti	44
2.2.3. Bankovní svazy	46
2.2.4. Právní podmínky vzniku a fungování bank	47
2.2.4.1. Právní podmínky vzniku bank v České republice	47
2.2.4.2. Právní podmínky fungování bank	48
2.3. Podstata bankovního systému a podmínky jeho optimálního fungování	49
2.3.1. Podstata bankovního systému, jeho charakteristika a druhy	49
2.3.2. Soutěživost v bankovním prostředí	50
2.3.2.1. Podstata soutěživosti	50
2.3.2.2. All finanz koncept neboli „všechno spod jedné střechy“	51
2.3.2.3. Současné trendy v soutěživosti v bankovníctví	53
2.3.2.3.1. Snižování nákladů	53

2.3.2.3.2	Megatrendy	53
2.3.2.3.2.1	Globalizace	53
2.3.2.3.2.2	Jednotný evropský trh	54
2.3.2.3.2.3	Rostoucí nároky klientů	55
2.3.2.3.2.4	Informační společnost	56
2.3.2.3.2.5	Koncentrace bankovního kapitálu	57
PODSTATA BANKOVNÍHO PODNIKÁNÍ		58
3.1.	Magický trojúhelník – rentabilita, solventnost a likvidnost	59
3.1.1.	Rentabilita	59
3.1.2.	Solventnost	62
3.1.3.	Likvidita	63
3.1.3.1.	Podstata likvidity	63
3.1.3.2.	Řízení likvidity	65
3.1.3.3.	Zákonná úprava pravidel likvidity ze strany státu vůči peněžním ústavům	67
3.1.4.	Vnitřní protikladnost zásad „magického trojúhelníka“	68
3.2.	Management bankovních aktiv a pasív	69
3.2.1.	Řízení bankovních pasív	72
3.2.1.1.	Vlastní kapitál	72
3.2.1.1.1.	Podstata vlastního kapitálu	72
3.2.1.1.2.	Funkce vlastního kapitálu	74
3.2.1.2.	Cizí zdroje (kapitál)	76
3.2.1.2.1.	Různé druhy vkladů	76
3.2.1.2.2.	Emise vlastních obligací	77
3.2.1.2.3.	Půjčky a úvěry od jiných bank	77
3.2.1.2.4.	Úvěry od centrální banky	78
3.2.1.1.	Řízení bankovních pasív managementem banky	79
3.2.2.	Řízení bankovních aktiv	80
3.2.2.1.	Primární rezervy	81
3.2.2.2.	Sekundární rezervy	82
3.2.2.3.	Úvěry	83
3.2.2.4.	Finanční investice	83
3.2.3.	Cooke- ratio a řízení aktiv a pasív	84
3.2.4.	Celkové řízení aktiv a pasív formou modelů	87
3.2.5.	Řízení aktiv a pasív v naší bankovní praxi	89
ÚČET (KONTO) – ZÁKLAD OBCHODNÍHO VZTAHU BANKY S KLIENTEM		93
4.1.	Podstata a význam bankovního účtu	93
4.2.	Druhy bankovních účtů	94
4.2.2.	Hlavní druhy bankovních účtů	96
4.2.2.1.	Běžný účet a jeho zřízení	96
4.2.2.2.	Kontokorentní účet	97
4.2.2.3.	Ostatní druhy účtů	98
PASIVNÍ OBCHODY BANK		100
5.1.	Vklad na viděnou (na požádání)	101
5.2.	Termínové vklady	103
	Schéma průběhu časového depozita	104
5.3.	Úsporné vklady	106

5.4. Depozitní certifikáty (Certificates of Deposits)	110
5.5. Devizové vklady (vklady v zahraničních měnách)	112
5.6. Bankovní obligace	113
5.7. Stavební spoření	114
5.8. Životní pojištění	115
5.9. Úvěry od ostatních bank	116
5.10. Úvěry od centrální banky	118
AKTIVNÍ OBCHODY BANK	121
6.1. Podstata aktivních obchodů bank a z nich úvěru	122
6.2. Členění úvěrů	123
6.3. Druhy krátkodobých úvěrů	124
6.3.1. Kontokorentní úvěr	124
6.3.2. Směnečné (diskontní) úvěry	126
6.3.2.1. Eskontní úvěr	127
6.3.2.2. Negociační úvěry	129
6.3.2.3. Akceptační úvěry	130
6.3.2.4. Ramboursní úvěry	131
6.3.2.5. Ručitelské (avalové) úvěry	132
6.3.3. Lombardní úvěry	135
6.3.4. Spotřební úvěry (půjčky)	137
6.3.5. Vícesložkové úvěrování (Multi-component Facilities)	139
6.4. Druhy střednědobých a dlouhodobých úvěrů	139
6.4.1. Dlužní úpis (úvěrový úpis – listina)	139
6.4.2. Emisní úvěry	141
6.4.2.1. Podstata a členění emisních úvěrů	141
6.4.2.2. Cena dluhopisu do jeho splatnosti a rendita	146
6.4.3. Hypoteční úvěry	147
6.4.4. Střednědobé a dlouhodobé spotřební úvěry	149
6.5. Zajišťování úvěrových rizik	150
6.5.1. Prověrka úvěrové způsobilosti klienta	150
6.5.1.1. Právní způsobilost žadatele o úvěr	151
6.5.1.2. Osobní důvěryhodnost žadatele	151
6.5.1.3. Hospodářská a finanční situace žadatele a její budoucí vývoj	152
6.5.2. Limitování úvěrů	156
6.5.3. Kontrola klienta bankou	157
6.6. Úroková rizika a úrokové produkty na mezibankovních trzích (včetně zahraničních)	158
6.6.1. Podstata úrokových rizik pro banky a pro její klienty	159
6.6.2. Druhy úrokových produktů bank k zajištění jejich i klientských úrokových rizik	162
6.6.2.1. Použití variabilní úrokové sazby	162
6.6.2.3. Termínové úrokové obchody – Forward Rate Agreement	164
6.6.2.4. Úrokové kontrakty futures (s budoucností)	165
6.6.2.5. Úrokové opce a úrokové opce futures	166
6.6.2.6. Maximální a minimální úrokové sazby (Interest rate cap, floor a collar)	166
6.6.2.7. Úrokové swapy	167
6.6.2.8. Hedging	168

PLATEBNÍ STYK MEZI KLIENTEM A BAKOU A MEZI BANKAMI NAVZÁJEM A JEHO ORGANIZACE UVNITŘ STÁTU.....	172
7.1. Formy platebních prostředků.....	174
7.1.1. Hotovostní platební prostředky.....	174
7.1.2. Bezhotovostní platební prostředky	175
7.1.2.1. Bezhotovostní platební příkaz (bankovní převod).....	175
7.1.2.1.1. Příkaz k úhradě	175
7.1.2.1.2. Příkaz k inkasu (inkasní příkaz).....	177
7.1.2.2. Šek	178
7.1.2.3. Směnka.....	179
7.1.2.4. Tuzemský akreditiv.....	180
7.1.2.5. Platební a úvěrové karty	181
7.2. Organizace bankovního platebního styku.....	183
7.2.1. Organizace platebního styku uvnitř jedné banky.....	183
7.2.2. Mezibankovní styk uvnitř státu.....	184
7.2.3. Mezinárodní bankovní styk	186
7.2.3.1. S.W.I.F.T.	186
DEVIZOVÝ TRH, DEVIZOVÉ OPERACE A FIN. ŘÍZENÍ DEVIZOVÝCH RIZIK	190
8.1. Současný světový měnový systém, národní devizový systém a jejich rizika pro mikrosféru.....	192
8.1.1. Základní pojmy	192
8.1.2. Systém pevných měnových kursů.....	193
8.1.3. Systém pohyblivých měnových kursů	193
8.1.3.1. Rizika systému pohyblivých měnových kursů pro firemní prostředí	194
8.1.4. Organizace vnitrostátního devizového trhu	194
8.1.5. Fungování vnitrostátního devizového trhu	195
8.1.6. Devizová rizika mikrosféry	196
8.2. Základní druhy devizových operací včetně zajišťujících	196
8.2.1. Promptní (spot) devizová operace	197
8.2.2. Termínová (forwardová) devizová operace	199
8.2.3. Výměnná (swapová) operace a swapový kurs.....	202
8.2.4. Devizové futures (devizová budoucnost).....	203
8.2.5. Devizové opce (currency option).....	203
8.2.6. Riziko pohybu úrokové míry u úvěrového kontraktu a nástroje na jeho řízení	206
8.3. Řízení devizových rizik v mikrosféře.....	206
8.4. Kritické zhodnocení hlavních teorií usilujících o předpověď vývoje kurzů jednotlivých měn.....	208
8.4.1. Základní teorie o predikci měnových kurzů a jejich kritické zhodnocení..	208
8.4.1.1. Teorie parity kupní síly.....	208
8.4.1.2. Fischerův efekt.....	209
8.4.1.3. Mezinárodní Fischerův efekt	210
8.4.1.4. Parita úrokové míry	210
8.5. Současné relevantní teorie predikce měnových kurzů.....	211
8.5.1. Fundamentální analýza	211
8.5.2. Technická (chartrová) analýza.....	212
8.5.3. Makroekonomická analýza	213
LITERATURA A PODKLADY	215